

طراحی آموزشی

تهیه کننده: مرتضی مهدویان دلاوری

دانشگاه فرهنگیان

الله الرحمن الرحيم

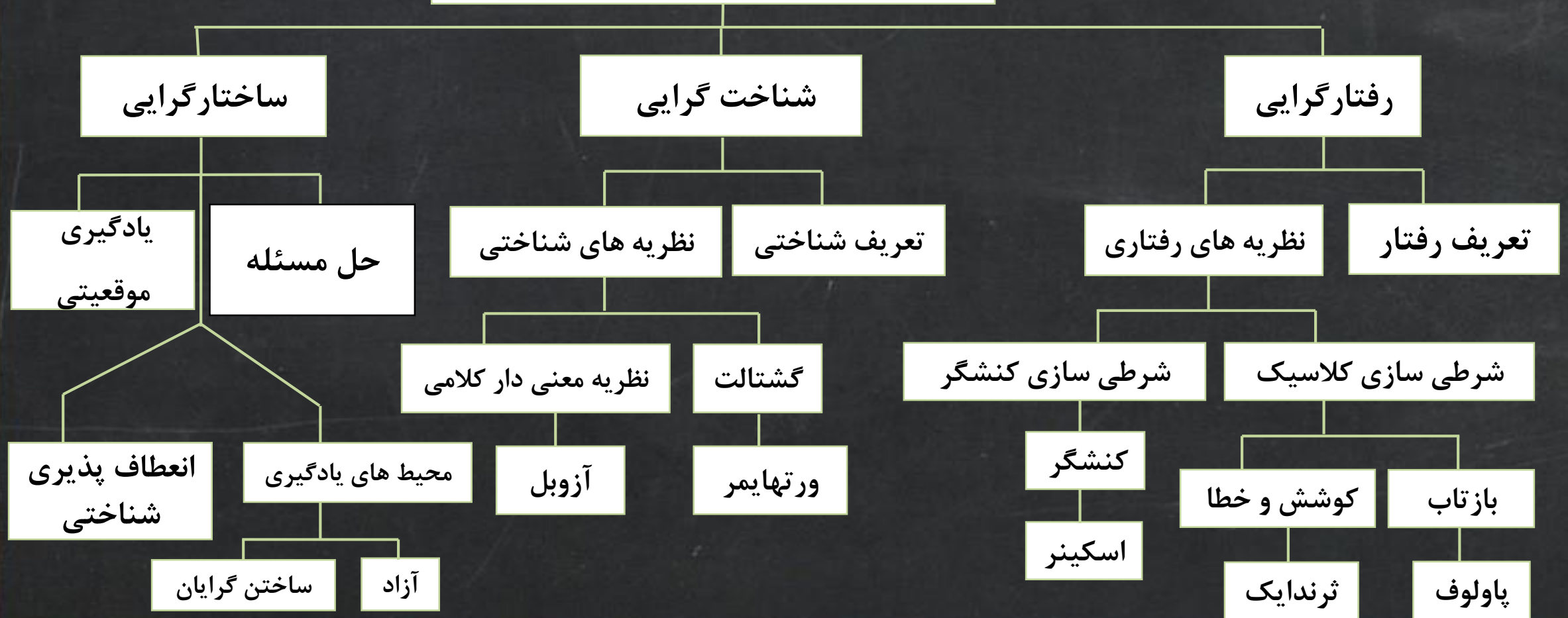
جلسه چهارم

موضوع :

بررسی و تحلیل رویکردهای طراحی آموزشی

«رفتارگرایی - شناخت گرایی - ساختارگرایی»

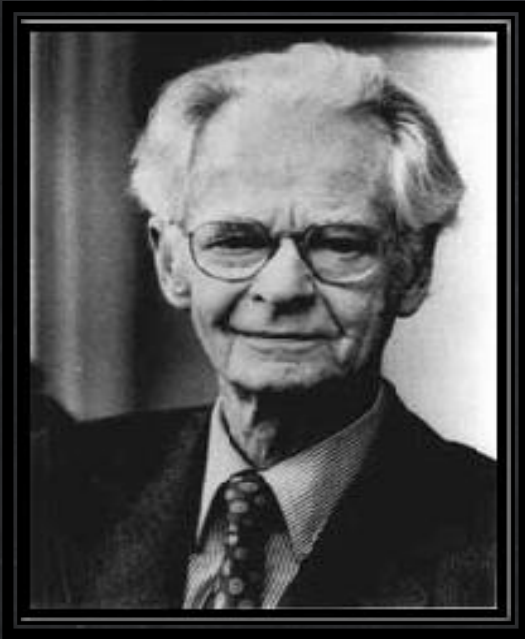
رویکردهای طراحی آموزشی

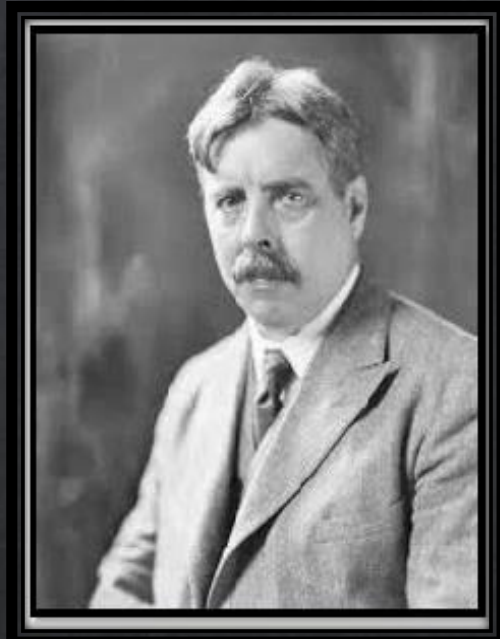
رویکردهای طراحی آموزشی

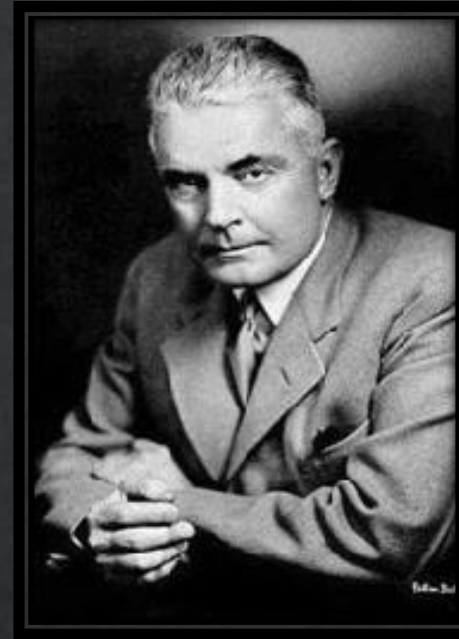
رفتارگرایی (Behaviorism)

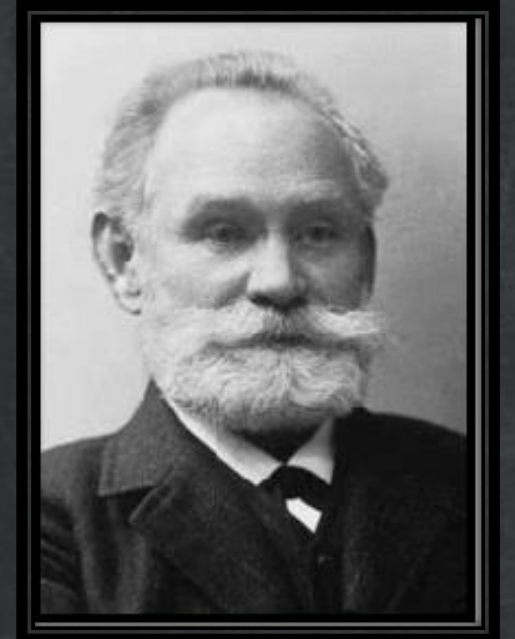
اسکینر

ثرندایک

جان واتسون

ایوان پاولوف

رفتارگرایی (Behaviorism)

همه مولفه ها عینی و قابل اثبات هستند
دانش مستقل از ذهن یادگیرنده است
وظیفه معلم انتقال دانش به ذهن یادگیرنده است
شناخت بر اساس محرک های بیرونی
منشاء رفتار فرد محیط است

اثبات گرایی

(۱) پارادایم فلسفی

رویکردهای طراحی آموزشی

طراحی آموزشی

رفتارگرایی (Behaviorism)

قابل اندازه گیری باشد

آغاز آموزشی

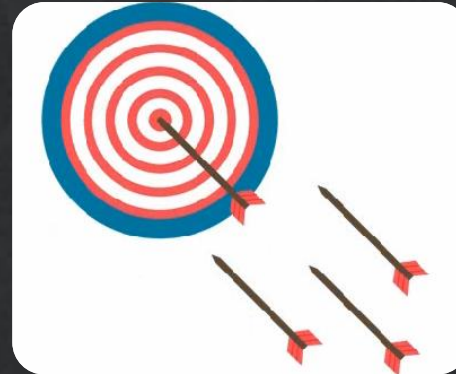
از پیش تعیین شده باشد

قابل اندازه گیری باشد

پایان آموزشی

از پیش تعیین شده باشد

(۲) اهداف

رویکردهای طراحی آموزشی

طراحی آموزشی

رفتارگرایی (Behaviorism)

(۱) شرطی سازی کلاسیک: تداومی محرک خنثی با محرک معنادار

مثال: پدری بچه اش را به پارک می برد. کودک گل صورتی را می بیند و دستش را دراز می کند تا گل را بچیند اما در این لحظه زنبوری که روی گل نشسته بود دست کودک را نیش می زند. روز بعد مادر یک گل صورتی را به کودک می دهد اما کودک با دیدن گل صورتی زیر گریه می زند

(۲) شرطی سازی عامل: ایجاد رفتار بر اساس تنبیه یا تشویق

تشویق = عامل تکرار رفتار تنبیه = عامل کاهش رفتار

مثال: دانش آموزی پس از انجام تکالیف توسط معلم تشویق می شود این رفتار معلم سبب تقویت رفتار دانش آموز و تکرار آن می شود. و اگر دانش آموزی به دلیل عدم انجام تکالیف تنبیه شود رفتار او خاموش یا فراموش می شود

توالی رفتار توسط محرک سبب شکل دهی رفتار در فرد می شود

(۳) دیدگاه ها

رفتارگرایی (Behaviorism)

تغییرات در رفتار فرد، قابل مشاهده و قابل اندازه گیری باشد

شرطی سازی

(۴) یادگیری

فعال

انتقال علم از معلم به دانش آموز چون در رفتارگرایی فرض این بود که دانش مستقل از ذهن یادگیرنده

(۵) نقش معلم

منفعل

یادگیرنده متاثر از یاددهنده است

(۶) نقش یادگیرنده

محرك های محیطی نقش مهمی دارند

محیط باید از پیش تدارک دیده باشد

(۷) نقش محیط

رویکردهای طراحی آموزشی

طراحی آموزشی

رفتارگرایی (Behaviorism)

۸ ارزشیابی

باید رفتار پیاپی مورد سنجش قرار بگیرد
ملاک ارزشیابی: از پیش تعیین شده باشد

۹ نکات مهم

تفکر سیستمی
تمرین و تکالیف
پاسخ های صحیح محدود برای پرسش ها
فردی است
بازخورد های مستمر
استفاده از رسانه

رویکردهای طراحی آموزشی

طراحی آموزشی

رفتارگرایی (Behaviorism)

۸ ارزشیابی

باید رفتار پیاپی مورد سنجش قرار بگیرد
ملاک ارزشیابی: از پیش تعیین شده باشد

۹ نکات مهم

تفکر سیستمی
تمرین و تکالیف
پاسخ های صحیح محدود برای پرسش ها
فردی است
بازخورد های مستمر
استفاده از رسانه

رفتارگرایی (Behaviorism)

ما **اهداف** را کاملاً هوشمندانه تعریف می کنیم

آماده سازی **محیط**

۱۰) **مزایای رفتارگرایی**

محدودیت در **اهداف** رفتاری

منفعل بودن یادگیرنده

یادگیری **سطحی**

وابستگی به محرک های محیطی

۱۱) **محدودیت های رفتارگرایی**

شناخت گرایی (Cognitivism)

گانیه

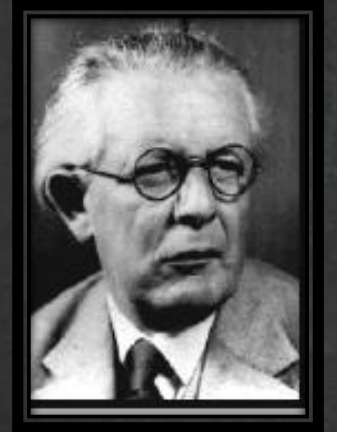
بلوم

برونر

ویگوتسکی

ژان پیاژه

شناخت گرایی (Cognitivism)

فرایندهای ذهنی

(۱) پارادایم

از پیش تعیین شده
ذهنی و انتزاعی

(۲) اهداف

درونی است
تغییر در فرآیندهای ذهنی است

(۳) یادگیری

تحلیل: یادگیرنده

(۴) نقش معلم

(۱) توجه به فضای تجربه پذیری مخاطب

(۲) آماده سازی فضا برای مسئله و حل مسئله

آگاهی: از ساخت شناختی یادگیرنده (۳) تاکید بر انگیزش درونی

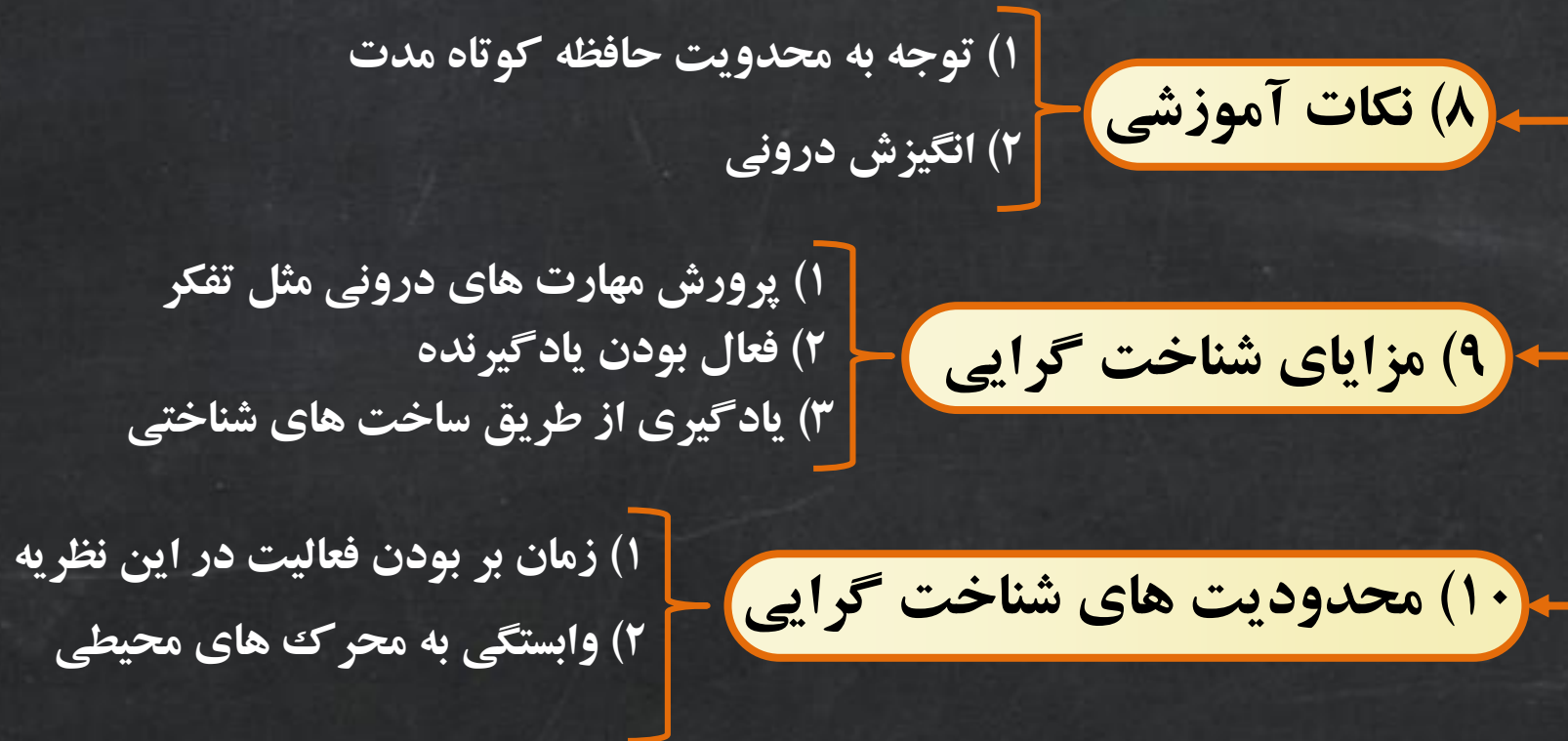

شناخت گرایی (Cognitivism)

شناخت گرایی (Cognitivism)

رویکردهای طراحی آموزشی

شناخت گرایی (Cognitivism)

۱۱) تدریس

- ۱) تاکید بر فعالیت های ذهنی
- ۲) تاکید بر آموخته های پیشین
- ۳) توجه به تفاوت های فردی
- ۴) پرهیز از پاسخ مستقیم به یادگیرنده
- ۵) کمک به مخاطب جهت تنظیم مهارت های فرآیندی

۱۲) نتیجه گیری

دانش

یادگیرنده

۱) کسب

۲) پردازش

۳) تغییر

۴) به یاد سپاری

موقعیت

۱) یادآوری

۲) سازمان بندی

۳) پیوند با دانش دیگر

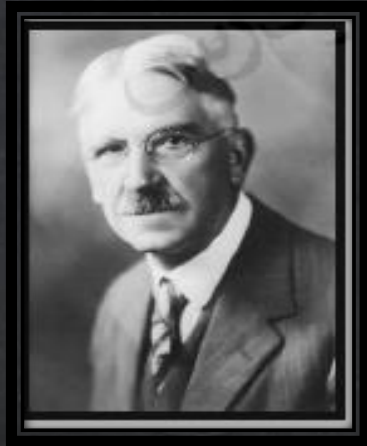
رویکردهای طراحی آموزشی

ساختارگرایی (Constructivism)

آزوبل

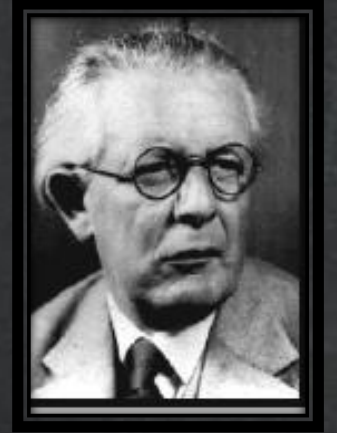
جان دیویی

برونر

ویگوتسکی

ژان پیاژه

رویکردهای طراحی آموزشی

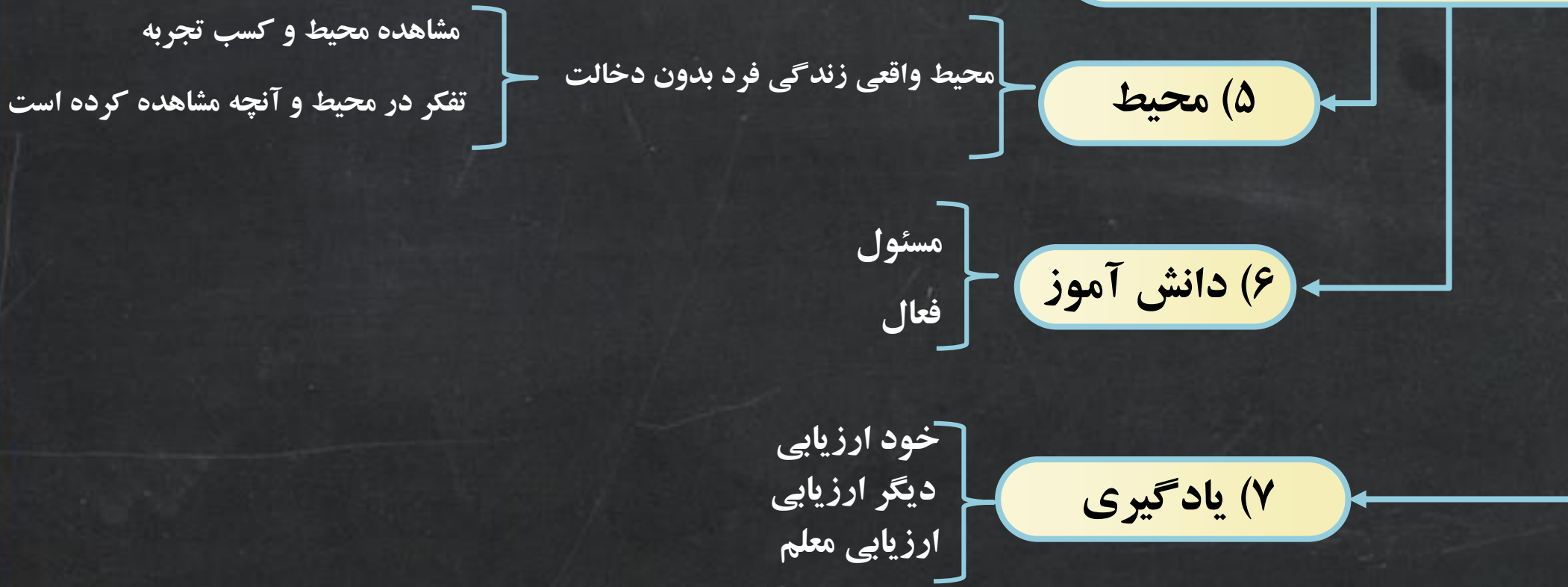
ساختارگرایی (Constructivism)

رویکردهای طراحی آموزشی

ساختارگرایی (Constructivism)

رویکردهای طراحی آموزشی

طراحی آموزشی

ساختارگرایی (Constructivism)

۸ نکات مهم

مشارکت پذیری و پرورش تعامل فردی و بین فردی
مذاکره و گفت و گو
آشنایی با افکار متفاوت
آشنایی با مسائل پیچیده
روش های گوناگون

۹ مزایای ساختارگرایی

حل مسائل واقعی زندگی
تقویت تعامل در شکل های مختلف

۱۰ محدودیت های ساختارگرایی

ناهماهنگی بین یادگیرندگان
مناسب نبودن برای همه سنین
مناسب نبودن برای همه موضوعات درسی
دشواری ارزشیابی

پرسش (۱) حل مسئله در شناخت گرایي و ساختار گرایي چه معنایی دارد؟

پرسش (۲) فرآیند تدریس را از نظر سه رویکرد مقایسه و بررسی نمایید؟

پرسش (۳) معلم و وظایف معلم را از نظر سه رویکرد مقایسه و تحلیل کنید؟

پایان جلسه چهارم

موفق باشید

مهدویان